

Ringsaker
kommune

**DIGITALISERINGSSTRATEGI
FOR GRUNNOPPLÆRINGEN
I RINGSAKER KOMMUNE
2018-2021**

1 INNLEDNING

Digitalisering handler mest om endring av prosesser, og det er nødvendig å ha klare mål og strategier for de valg som skal tas. For skolen som system skjer dette på flere nivåer, og det må være en sammenheng mellom nivåene. Det er framtidens barn og unge som skal bruke digitale verktøy, se løsninger innen teknologi og ikke minst kunne lede den digitale utviklingen.

Elevene skal ha digitale ferdigheter som gjør dem i stand til å oppleve livsmestring og lykkes i videre utdanning, arbeid og samfunnsdeltagelse. Da må de ha grunnleggende digitale ferdigheter som å finne og behandle digital informasjon, produsere og bearbeide digitale ressurser og det å kommunisere i digitale omgivelser. Elevene skal beherske regler for digital samhandling, ha evne til etisk refleksjon og utøve god digital dømmekraft.

Lærerne på sin side må være digitalt kompetente og skal anvende oppdaterte pedagogiske og fagdidaktiske metoder i samarbeid med elever og andre lærere. Informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT) skal utnyttes godt i organiseringen og gjennomføringen av opplæringen for å øke elevenes læringsutbytte.

Ved skolene skal ledelsen ha oversikt over lærernes digitale kompetanse slik at de kan tilrettelegge for nødvendig kompetanseheving. Informasjonssikkerhet og personvern skal ivaretas i skolens arbeid med IKT.

Skoleeier skal se de mulighetene som informasjons- og kommunikasjonsteknologi fører med seg, og med elevens læring i fokus skal den kunne lage rammer for utnyttelse av IKT både i pedagogisk og administrativt arbeid.

Gjennom denne strategien gis det føringer for arbeidet med digitalisering i grunnopplæringen. Det angis her mål og strategier for arbeidet. Dette følges opp med tiltak i budsjett og handlingsprogram og med egne handlingsplaner på hver enkelt skole. Denne strategien er tett knyttet opp mot den overordnede strategien for digitalisering i Ringsaker kommune.

2 NASJONALE FØRINGER

Regjeringen lanserte i 2016 Meld. St. 27 (2015-2016) *Digital agenda for Norge*. Meldingen pekte i første rekke på de utfordringene hele samfunnet står overfor, og hvordan digitalisering gir mulighet til å mestre framtidens utfordringer og samtidig nå mål om økt produktivitet. IKT og digitale løsninger er nødvendig både for den enkelte innbyggers hverdag og storsamfunnets håndtering av komplekse prosesser.

I 2017 la regjeringen fram sin digitaliseringsstrategi for grunnopplæringen 2017-2021 – *Framtid, fornyelse og digitalisering*. Denne strategien konkretiserer mange av områdene som er behandlet i *Digital agenda for Norge*. Det foreslås tiltak innen områdene elevenes læring og skolens innhold, kompetanse, infrastruktur og fag- og yrkesopplæringen. Eksempler på tiltak som gir konsekvenser for opplæringen i Ringsaker er å innarbeide teknologi og koding i skolens læreplaner og gjøre valgfag i koding til en permanent ordning.

Fagplanene i *Kunnskapsløftet* bygger på fem grunnleggende ferdigheter som er nødvendige både for å kunne nå kompetansemålene og for å kunne vise og presentere måloppnåelsen. I *Rammeverk for grunnleggende ferdigheter* defineres digitale ferdigheter som å tilegne og behandle, produsere og bearbeide, kommunisere, samt å utøve digital dømmekraft. Det handler mer om å forstå og utvikle digitale ferdigheter som fremmer problemløsning enn å konsumere og anvende ferdige løsninger

3 MÅL

- Elevene skal utvikle gode digitale ferdigheter som gjør at de kan delta aktivt i dagens og morgendagens arbeids- og samfunnsniv.
- Elevene skal nå faglige mål og uttrykke faglig kunnskap ved bruk av digitale verktøy.
- Elevene skal utvikle god digital dømmekraft.
- Lærerne skal ha høy digital kompetanse.
- Bruk av digitale verktøy skal bidra til at elevene får likeverdig og tilpasset opplæring med økt læringsutbytte.
- Det skal være gode systemer for anskaffelser og rullering av utstyr og programvare.

4 STRATEGIER

- Alle elever og lærere skal ha sitt personlige digitale verktøy.
- Skoleeier skal gi systematisk kompetanseheving i bruk av digitale løsninger, slik at lærerne og elever kan benytte tjenestene på en god og trygg måte.
- Lærerne skal bruke digitale verktøy i opplæringen for å gjennomføre god og effektiv undervisning.
- Dialog med foresatte om elevenes læring og forhold knyttet til det daglige skal i hovedsak foregå i digitale kanaler.
- Digitale løsninger for kommunikasjon og læring skal være felles for alle skolene.
- Personvern, informasjonssikkerhet og digital dømmekraft skal ha en sentral plass i alt arbeid og omgang med digitale verktøy.
- Digital infrastruktur og digitale tjenester støtter opp under administrative og pedagogiske behov.

4.1 Alle elever og lærere i Ringsakerskolen skal ha sitt personlige digitale verktøy.

Elevenes arbeidssituasjon og læring må tilpasses digitale verktøy. For å øke læringsutbyttet, gi mulighet for tilpasset opplæring og ivareta likeverdigheten, skal hver elev ha sitt eget digitale verktøy. Elever i barneskolen skal ha hvert sitt nettbrett. I ungdomsskolen skal det først gjøres erfaringer både med nettbrett og bærbare pc-er før det tas et endelig valg om hvilket digitalt verktøy som skal benyttes.

Det er lagt opp til en gradvis innfasing der alle barneskoler har tatt i bruk nettbrett for alle elever innen 2020, og alle ungdomsskoler enten har nettbrett eller bærbare pc-er til alle elever innen 2021.

Det digitale verktøyet tilhører skolen, men det er eleven som disponerer det til daglig og som har ansvaret for å ta vare på det. Utstyret konfigureres sentralt, og det vil være et oppsett tilpasset skolebruk med sikkerhetsinnstillinger og nødvendige sperrer. Det skal være installert applikasjoner og programvare som er plukket ut i samarbeid mellom skoleeier og skolene. Det skal være tydelige rutiner og prosedyrer for installasjon, vedlikehold og bruk. Dette sikrer en mer enhetlig og lik praksis på den enkelte skole, som igjen vil gagne elevenes skolehverdag og samarbeidet mellom lærerne. God tilrettelegging, struktur og rutiner på den enkelte skole er en forutsetning for å lykkes.

4.2 Skoleeier skal gi systematisk kompetanseheving i bruk av digitale løsninger, slik at skoleledere, lærere og elever kan benytte tjenestene på en god og trygg måte.

Å undervise i en digital skole krever en ny og annen kompetanse både for lærere og andre som jobber i og med opplæringen. For å være i stand til å utvikle grunnleggende ferdigheter og fagkunnskap hos elevene, må lærere styrke sin egen profesjonsfaglige digitale kompetanse.

Det skal utvikles ny undervisningsmetodikk som tar utgangspunkt i de digitale verktøyene. Dette krever at det settes av god tid til opplæring av alle ansatte, samt at opplæringen er lik og av høy kvalitet. Skoleeier og skoleledelsen må legge til rette for at lærere tar videreutdanning, og at det gjennomføres systematisk erfaringsdeling både mellom skoler og på den enkelte skole. I tillegg skal eksterne kompetansemiljøer benyttes til modellering av undervisning sammen med lærere og elever. Lærerne og de tillitsvalgte ved skolene skal involveres i dette arbeidet.

Det er lagt et eget systematisk opplæringsløp i forbindelse med innføring av nettbrett, jf. vedlagte framdriftsplan.

4.3 Lærerne skal bruke digitale verktøy i opplæringen for å gjennomføre god og effektiv undervisning.

Digitale verktøy endrer forutsetningene for undervisningen, og elevenes digitale kompetanse skal komme til uttrykk i alle skolefag. Lærerne må legge opp til en læringsprosess der elevene må tilegne seg, behandle, produsere, bearbeide og kommunisere kunnskaper og ferdigheter. Dette gjør de ved hjelp av tekst, bilder, lyd og video i tilpassede situasjoner. Elevenes kompetanse skal komme til uttrykk i møte med komplekse utfordringer i en bestemt sammenheng. Det skal legges bedre til rette for bruk av digitale verktøy i elevenes dybdelæring.

Ledelsen ved skolene må ta initiativ og ansvar for å planlegge, implementere og forankre ny pedagogisk praksis ved skolene. Videre er god klasseledelse med klar struktur og klare regler avgjørende for å lykkes i teknologirike omgivelser. I dette arbeidet spiller lærernes profesjonsfaglige kompetanse og skjønn en viktig rolle. Digitale verktøy skal bidra til videreutvikling av Ringsakerskolens vurderingsorienterte undervisningspraksis, med fokus på mål, kriterier og tilbakemelding. Digitale verktøy skal muliggjøre en mer variert og effektiv undervisning der en tar i bruk og/eller kombinerer flere undervisningsmetoder og læringsressurser. Gjennom digital formidling av undervisningsopplegg og læringsressurser får læreren frigjort tid til tettere oppfølging av elevene individuelt.

Skytjenesten Office 365 gir tilgang til en rekke verktøy som fremmer samhandling, deling og kommunikasjon, og lærere og elever har en samarbeidsarena som gir gevinst i form av god dokument- og arbeidsflyt. Dette er viktige elementer for elevene i arbeidet med å nå kompetansemålene i læreplanen.

Nye fagområder som koding, programmering og VR-teknologi blir en del av de nye læreplanene som er under utvikling. Det vil i første omgang bli satt i gang forsøk med koding i barneskolen. I løpet av strategiperioden vil en se på hvordan en kan implementere koding i undervisningen. Alle ungdomsskolene skal tilby koding som valgfag. En skal løpende vurdere muligheter for å implementere ny teknologi. Det vil være kontakt med kompetansemiljøer og lokalt næringsliv for å tilføre skolen ny kunnskap.

4.4 Dialog med foresatte om elevenes læring og forhold knyttet skolesituasjonen skal i hovedsak foregå i digitale kanaler.

Muligheter for samarbeid og kommunikasjon er sentrale funksjoner i tjenester som er rettet mot undervisning og læring. Digitale kanaler skal være et naturlig førstevalg for kommunikasjon med foresatte om en del forhold som handler om barnas læring og skolesituasjon. Det skal legges til rette for dette både gjennom læringsplattform, nettbrett og andre løsninger. Den digitale dialogen vil være et supplement til ordinære samtaler om elevens utvikling og læring.

Skole-hjem samarbeidet må innrettes slik at foreldrene har kjennskap til og kunnskap om de digitale verktøy elevene bruker, slik at de kan følge med på barnas skolearbeid og hjelpe dem med lekser.

Melding om barns fravær og kommunikasjon om praktiske ting knyttet til skolehverdagen skal føres i digital meldingsbok. Meldingsboka kan benyttes fra smarttelefon, nettbrett eller datamaskin. Verktøyet skal behandle dagligdagse forhold og vil ikke erstatte fortrolige samtaler om barnas situasjon på skolen.

4.5 Digitale løsninger for kommunikasjon og læring skal være felles for alle skolene.

Prinsippet om likeverdighet i utdanningen er viktig, og alle elever skal sikres lik tilgang til digitale verktøy, digitale løsninger og digitale læringsressurser. Systemer som er fagovergripende og initiert av skoleeier skal benyttes av alle. Eksempler på dette er læringsplattform, digital meldingsbok, Office 365 og registreringsverktøy for kartlegging. Skoleeier skal i dialog med skolene løpende vurdere behovet for oppgraderinger og utskifting av systemer ut fra de til enhver tid gjeldende behov og muligheter.

Digitale læremidler er i stadig utvikling, og det er viktig at det foregår en løpende vurdering av hvilke læremidler som benyttes i de ulike fagene. Skoleeier og skolelederne skal ha jevnlig dialog om og vurdering av dette, inkludert hvilke læremidler som skal være felles for alle, og hvilke læremidler den enkelte skole kan vurdere å supplere med.

4.6 Personvern, informasjonssikkerhet og digital dømmekraft har en sentral plass i alt arbeid og omgang med digitale verktøy.

Det er et stort ansvar å forvalte brukerdata, passord og brukertilganger. Dette skal håndteres i henhold til enhver tid gjeldende lov og forskrift. Det innarbeides kontinuerlig nye rutiner og ny funksjonalitet på teknisk side. Elever og foresatte skal oppleve at personvern, informasjonssikkerhet og digital dømmekraft er prioritert i alt arbeid med digital læring.

For å forsikre oss om at teknologien anvendes på en sikker og forsvarlig måte, skal risikovurderinger gjennomføres som en naturlig del av arbeidsprosessene. Applikasjoner og ressurser skal kvalitetssikres ved hjelp av ROS-analyser og databehandleravtaler.

Skolen skal bidra til å utvikle barnas grunnleggende ferdigheter, et godt skjønn og god dømmekraft i alle livets forhold. Dette gjelder også i det digitale landskapet. Lærerne skal sikre at elevene utvikler evne til kritisk refleksjon knyttet bl.a. til personvern, nettvett og opphavsrett. Et slikt arbeid er viktig for å hindre at digitale verktøy benyttes til krenkende atferd.

Elevene blir i større grad utsatt for og utfordret på digitale kilders innhold og validitet. Det framtvinger et behov for digital dømmekraft i hverdagen som både skole, elever og foreldre må forholde seg til. Arbeidet med digital dømmekraft skal være en naturlig del av undervisningen, fordi elevene hele tiden må ta stilling til problemstillinger knyttet til bruk av digitale læringsressurser, internett og sosiale medier.

4.7 Digital infrastruktur og digitale tjenester støtter opp under administrative og pedagogiske behov.

Et digitalt arbeids- og læringsmiljø krever en god digital infrastruktur. Den skal bidra til at alle elever og ansatte, uavhengig av skoletilhørighet, skal ha tilgang til gode og funksjonelle digitale verktøy og tjenester. Det betyr at skoleeier og skolelederne må ha kontinuerlig dialog om digitale systemer og løsninger til bruk i administrasjon og opplæring.

Innovasjonen foregår i klasserommet, og det krever teknologisk tilrettelegging. Elevenes arbeid skal på en enkel måte kunne vises for de andre i klassen, på samme måte som læreren enkelt kan vise felles stoff på elevenes egne nettbrett eller pc-er. Det bør legges til rette for hensiktsmessige anskaffelsesordninger for skjermer til bruk i klasserom. Utviklingen på dette området går svært raskt.

Skolene skal ha tilstrekkelig nettkapasitet og utbygd bredbånd. Administrasjonsløsninger skal kunne utveksle data med øvrige systemer i kommunen, og statlige felleskomponenter, slik som ID-porten, skal benyttes der det er mulig. Det er behov for gode skole- og barnehageadministrative løsninger som ivaretar ny teknologi og skybaserte tjenester, og behovet for nye anskaffelser må vurderes i lys av dette.

Nettbrett, infrastruktur og annet utstyr anskaffes sentralt for å sikre mest mulig effektive leveranser til riktig pris i tråd med lovverk for anskaffelser. Det er en forutsetning at teknisk utstyr og digital infrastruktur er på plass, fungerer og har nødvendig kapasitet. Dette setter krav til kompetanse og gode og stabile driftsløsninger. Skyløsninger, integrasjoner, krav til oppgraderinger og sikkerhet gjør sentralstyring og relevant kompetanse nødvendig.

Vedlegg

Plan for innføring av digitale verktøy til elever i grunnskolen i Ringsaker

Innføringen av digitale verktøy til alle elever startet høsten 2018 med 1. og 2. trinn på fire barneskoler og vil etter planen som er gjengitt nedenfor være avsluttet i løpet av skoleåret 2020-21. Planen vil kunne bli justert underveis.

2017-18

- Pilot ved Kirkenær, Kylstad, Mørkved og Stavsberg barneskoler (pulje 1), 1.-2. trinn (høst)
 - Kompetanseheving lærere
 - Innkjøp og implementering av administrasjonsløsning
 - Innkjøp apper, programvare
 - Innkjøp og utlevering av iPad til elevene ved trinnene, samt alle lærerne ved skolene
 - Kompetanseoppfølging, lærere på 1.2-trinn. Høst 2017 og vinter 2018.
- Pulje 1, 3.-7. trinn (vår)
 - Innkjøp og utlevering av iPad til elevene på 3.-7. trinn
 - Kompetanseoppfølging, lærere 3.-7.trinn

2018-19

- Fagerlund, Hempa, Kirkekretsen, Nes barneskole, Moelv og Fossen (pulje 2) 1.-2.trinn (høst)
 - Kompetanseheving lærere
 - Innkjøp apper, programvare
 - Innkjøp og utlevering av iPad til elevene på 1.-2. trinn, samt alle lærerne ved skolene
 - Kompetanseoppfølging, lærere på 1.2-trinn
- 8. trinn Furnes ungdomsskole, pilot
 - Kompetanseheving, lærere
 - Oppstart med nettbrett for elever og lærere
- 8. trinn Moelv ungdomsskole, pilot
 - Kompetanseheving, lærere
 - Oppstart med bærbar PC for elever og lærere
- Pulje 2, (vår)
 - Innkjøp og utlevering av iPad til elevene på 3.-7. trinn ved skolene
 - Kompetanseoppfølging, lærere 3.-7.trinn.

2019-20

- Gaupen, Fagernes, Åsen, Lismarka, Messenlia, Brøttum, (pulje 3), 1.-2.trinn (høst)
 - Kompetanseheving lærere
 - Innkjøp apper, programvare
 - Innkjøp og utlevering av iPad til elevene på 1. og 2. trinn, samt alle lærerne ved skolene
 - Kompetanseoppfølging, lærere på 1.2-trinn
- Ungdomsskoler
 - Kompetanseheving, lærere

- Bærbar pc eller nettbrett til elevene på 8. trinn
- Pulje 3, (vår)
 - Innkjøp og utlevering av iPad til elevene på 3.-7. trinn ved skolene
 - Kompetanseoppfølging, lærere 3.-7.trinn
- Ungdomsskoler (høst)
 - Kompetanseheving, lærere
 - Bærbar pc eller nettbrett til elevene 8.+9. trinn

2021

- Ungdomsskoler
 - Kompetanseheving lærere
 - Bærbar pc eller nettbrett til elevene 8. trinn, 9. trinn og 10. trinn